

VI. ФІЗИЧНА ГЕОГРАФІЯ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

ГЕОЛОГО-ГЕОМОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА ГЕОГРАФІЯ ПРОЯВІВ РУД ЦИРКОНІЮ ТА ТИТАНУ У ПІВДЕННІЙ ЧАСТИНІ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Кернос С. М., Корнус А. О., Лук'янов А. М.

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
svetikernos@gmail.com

Мінерально-сировинні ресурси руд, нажаль, є вичерпними. Для їх природного відновлення потрібні мільйони років. Аби забезпечити економічне відтворення сировинного потенціалу доводиться або займатися пошуком нових родовищ, або проводити дорозвідувальні роботи на старих.

У даній роботі ми узагальнили дані про родовища та велику кількість проявів рудних корисних копалин, розташованих у південній частині Сумської області (Охтирський, Тростянецький, Липоводлинський, Великописарівський і Лебединський райони Сумської області), що територіально знаходяться в межах двох аркушів геологічної карти М 1:200 000 М-37-XVII (Охтирка) та М-36-XVIII (Богодухів). У геологічному відношенні територія дослідження відноситься до Харківсько-Сумської металогенічної зони мінералогенічної провінції ДДЗ [1, 2].

Руди титану та цирконію. Основні поклади цих руд знаходяться в межах Тростянецького і Лебединського районів, де виділяють значну кількість проявів та пунктів титан-цирконієвої мінералізації. Найбільш представницьки виглядає значна за розмірами Лебединська група проявів, розвідана на правому березі р. Псел. Смуга найбільших концентрацій простягається з північного-заходу на південний-схід і, очевидно, відповідає положенню берегової лінії берецького моря у момент його тривалої стабільності у присхиловій частині западини.

Група умовно складається з чотирьох окремих проявів площею від 0,35 до 10 км² [2]: Михайлівського, Курганського, Пристайлівського, Кам'яного. Потужність розкривних порід на цих проявах коливається в межах 6-40 м, потужність зруденіння – 2,2-4,3 м, середній вміст умовного ільменіту – 26-32 кг/м³.

У Охтирському районі більшість рудних покладів у пунктах мінералізації знаходиться на глибині 22-49 м, а потужність зруденіння досягає 3,5-15,8 м (максимальна потужність біля с. Новопостроєне); виділяються прояви Куземинський та Рибальський, зруденіння яких локалізовано в пісках берецької світи. Середній вміст рутилу – 2,5, циркону – 1,7, ільменіту – 5,3 кг/т [1].

У Тростянецькому районі варто відзначити 4 прояви руд титану та цирконію: Машківський, Печинський, Жигайлівський та Люджинський. Потужність зруденіння – 0,8 м. Вміст умовного ільменіту – 18,54 кг/м³. Також подібні прояви присутні в Великописарівському (Іздецький), Краснопільському (Сінний) та Липоводолинському (Батрацький), де зруденіння також локалізоване в пісках берецької світи; потужність розкривних порід – 45 м, зруденіння – 6 м. Вміст умовного ільменіту – 32,5 кг/м³ [1].

Висновки. Прояви руд титану та цирконію на півдні Сумщини є достатньо масовими. У всіх випадках корисна копалина залягає у виглядів розсипів у пісках берецької світи, збагаченими відповідними рудними мінералами (ільменіт, рутил, циркон). Середня потужність розсипів – 6 м. Потужність розкривних порід досить велика, а концентрації рудних компонентів ніде не досягають промислових значень.

Список використаних джерел

1. Пояснювальна записка до державної геологічної карти України масштабу 1-200 000. Аркуш М-36-ХVІІІ (Богодухів) / Борисенко Ю. А. та ін. URL : <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/11879> (дата звернення 25.11.2020).
2. Пояснювальна записка до державної геологічної карти України масштабу 1-200 000. Аркуші М-36-ХVІІ (Охтирка), М-36-ХХІІІ (Полтава) / Борисенко Ю. А. та ін. URL : <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/11881> (дата звернення 25.11.2020).

ОЦІНКА ПРИРОДНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТЕРИТОРІЇ ХАРКІВЩИНИ ЩОДО УМОВ ВИРОЩУВАННЯ СОНЯШНИКУ

Костюкевич Т. К., Маркіна А. О.

Одеський державний екологічний університет

Для України соняшник – основна олійна культура. Протягом віків олія входила до переліку основних продуктів харчування, а макуха й шроти – найцінніший білковий корм.

Для досягнення нових рубежів у виробництві соняшнику необхідні кількісні та якісні зміни в землеробстві, перехід на більш високу сучасну перспективну технологію, яка базується на комплексному використанні біологічного потенціалу продуктивності сучасних гібридів і сортів в різних агроекологічних умовах вирощування, оптимізації водного і поживного режимів в ґрунтах, застосуванні інтегрованої системи захисту рослин від бур'янів, хвороб і шкідників, сучасних комплексів машин для обробітку, збирання та післязбиральної обробки насіння соняшнику.

Головною ланкою у підвищенні рівня культури землеробства є науково обґрунтоване розміщення соняшнику в сівозміні і суворе дотримання принципу